

GAZETA TRANSILVANIEI

leca Unr

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRĂŞOV

Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondata în 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuşi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Un mare proces de transformare politică în ţara noastră

În toate cercurile politice se constată importanţa decisivă a marelui act politic care este apelul d-lui Iuliu Maniu şi urmarea firească a lui care a fost fuziunea Partidului Naţionalist al poporului cu Partidul Naţional.

Şi în străinătate se priveşte aceasta ca un act de mare însemnătate politică cu urmări hotărâtoare. Marele ziar *Le Temps*, în introducerea interviului care l-a luat învăţatului nostru N. Iorga, la Paris, afirmă importanţa evenimentului politic dela Bucureşti şi spune că prin aceasta se reintră în normalitate în viaţa politică a ţării.

Nu vrem să stăruim mai mult în această direcţiune — deoarece sânt lucruri publice cari nu mai au nevoie de-a fi explicate.

Exprimându-ne legitima satisfacţie când vedem că rezultatele politice noastre sânt spre salvarea ţării, aşa cum au fost intenţionate şi cum au fost urmărite printr-o luptă tenace de lungă durată, fără descurajare — vom arăta importanţa evenimentelor ce vor urma celor deja constatate.

Rezultatele prime obţinute pe urma apelului d-lui I. Maniu sânt preludiul marelui prefaceri politice al cărei proces a început şi în ţara noastră. *Sub acţiunea determinată a Partidului Naţional se întâmplă prefaceri de mare însemnătate politică*, ducându-ne spre o clarificare completă a situaţiei şi o nouă aşezare a regimului politic românesc.

Nu este destul să spunem că guvernarea de mâine, foarte apropiată, revine aceluia care prin importanţa factorului politic ce constituie, se impune prin sine însuşi, adică Partidul Naţional — dar o nouă germinare, o înăsătoare prin creaţiune de noi forţe, este determinată de acest partid.

Partidul liberal care a avut în ţara românească rolul şi influinţa primordială, determinând curente politice, adică influenţând şi înălţându-l celorlalte partide, a ajuns fatal la punctul de-a se vedea serios ameninţat prin însăşi acţiunea sa, deoarece a găsit în calea o forţă politică de primul ordin care a anihilat tot ceea-ce era distructiv pentru ea, folosind situaţiile, menile altor scopuri interesate, pentru izbucnirea conflictului ce mocnea în sânul partidului liberal sau mai bine zis în regimul politic dela noi.

Partidul Naţional, prin regrupările de partide ale Vechiului Regat, a ajuns azi să îndrumătorul politicii româneşti, împotriva ori-cărei încercări opozante — fie a liberalilor, fie a d-lui Averescu sau a ţărăniştilor puşi sub tutela d-lui C. Stere.

D-l Ion Brătianu împinsese prea departe credinţa în atot-

puternicia sa şi dacă a reuşit să împiedice formal regrouparea forţelor democratice din Partidul Naţional român cu cele din partidul ţărănesc — n-a reuşit s'o facă de fapt, deoarece izolând gruparea Stere prin *agentul liberal Stere* a îndrumat, fără să vrea, forţele curat democratice şi naţionale ale întregii ţări către Partidul Naţional.

Este un mare proces politic ai cărui martori sântem — iar noi am contribuit cu toate puterile, credinţa şi entuziasmul nostru la el — proces politic care va transforma nu numai partidele de opoziţie dar va reacţiona adânc în sânul partidului liberal. Şi frânele acestei acţiuni de regenerare politică le are Partidul Naţional.

Nu este departată ziua în care ori-care cetăţean va constata uşor epocalele rezultate ale unei politici înțelepte şi patriotice, care a făcut preocupările de ori-ce clipă ale Partidului Naţional şi ale conducătorilor lui.

V. St. I.

D-l N. Iorga despre programul Partidului Naţional

Într'un interviu (mai lung acordat de d-l prof. N. Iorga la Paris marelui ziar francez *Le Temps*, în care trece în revistă politica internă şi externă a României, istoricul înghetării grupărilor ţărăniştilor, guvernarea averescană şi activitatea liberalilor, d-l Iorga declară următoarele cu privire la programul Partidului Naţional:

„Noul partid se sprijină pe ideea statornică a ordinii naţionale în interior şi a unirii cu aliaţii în politica externă.

„Partidul democratic îl înţelege să ridice pe ţărani până la dânsul nu să se scoboare el la prejudecăţile pe cari aceştia pot să le aibă.

„Naţionalist; partidul cere colaborarea economică a prietenilor poporului român, fiind convins că n'ar putea să rezulte din ea nici un pericol pentru propria noastră vitalitate naţională.

„In el Regele poate să aibă de aci înainte instrumentul politic, de care are nevoie alternaţia fatală a regimelor“.

O manifestaţie politică şvabo-săsească Intrunirea dela Sighişoara.

A'altăieri, Duminică, a avut loc la Sighişoara o întrunire electorală a alegătorilor şabi din această circumscripţie, la care au participat şi câţiva dintre fruntaşii şvabi, între cari d-nii *dr. Muth*, prelatul *Blaskovits*, senatorul *Möller* şi dep. *Kräuter*.

Intrunirea, care a fost prezidată de preşedintele comitetului cercului săsesc sighişorean *dr. Wolff* s'a transformat într-o mare manifestaţie de înfrăţire şvabo-săsească.

Discursul dep. Muth.

După ce d-rul Wolff a bineventat pe fruntaşii şvabi, în cuvinte elogioase şi subliniate de aplauzele numeroase asistenţei, a luat cuvântul *dr. Muth* care a făcut un scurt istoric al poporului şvabesc colonizat acum 200 ani în Bănat, arătând suferinţele din trecut ale şvabilor, încercările făcute de regimurile maghiare de pe vremuri de a-i maghiariza, încercări cari însă n-au putut să înstrăineze pe şvabi de matca lor germană. *Asăzi poporul şvab s'a trezit la conştiinţa originii sale, care nu se mai poate suprima prin nici o măsură corectivă.*

„Ni se pot fara toate — a spus *dr. Muth* —, ni se poate lua şcoala, ni se pot expropria pământurile, intelectualii noştri pot fi scoşi din funcţii — dar nu ni se poate lua credinţa noastră germană, care de 6-7 ani încoace a pătruns până în cele mai scunde case ale Bănatului. Noi, şvabil, am venit aici la Sighişoara, ca să enunţăm în faţa opiniei publice solidaritatea Germanilor şi comunitatea noastră culturală cu marele popor german.

„Dela această credinţă nune poate nimeni abate. Dacă vedem astăzi câţiva proşişi pe trupul poporului şvab (gluzie la deputatului *Kautsch* şi sofi, trecut în tabăra liberală. *Not. Red.*) din aceasta să nutregă nimeni concluzii faşge. La spetele nostru stă întreg poporul şvab...“

Discursul dep. Roth.

După *dr. Muth*, a cărui expuneri au fost subliniate cu vii aplauze, a luat cuvântul preşedintele partidului german parlamentar, deputatul *dr. Roth*, respingând acuzaşile aduse Germanilor dela România-mare din parte românească, anume că ei n'ar fi cu credinţă faşge de statul român, că ar dispreţui elementul românesc, că ar face politica germanismului şi că ar cere privilegiu.

Pe noi germanii din România — a spus dep. Roth — ne leagă o mare comunitate a soartei, care, deşi născută numai de curând, e atât de profund simţită, încât ne-a prefăcut deodată într'un singur popor. Dacă în viitor vom avea o istorie comună, la aceasta contribuie loviturile de ciocan date de mâni

streine. Ori ce încercare de-a ne sparge solidaritatea va contribui şi mai mult la cimentarea soartei noastre comune...

Un stat tânăr precum e România mare, trebuie clădit politiceşte în mod creator. Aceasta se poate face numai acordându-se minorităşilor libertate de viaţă în statul român, pentru ca ele să servească bucuros şi cu credinţă, în ora primejdiei, noul stat. *Acei cari se îndeletnicesc cu politica violenţelor să nu uite că această politică a avut ca rezultat naşterea, pe ruinele războiului mondial, a solidarităşii germane.*

„Poste e o îndrăzneală să te mărturiseşti, într'un timp când stăm în faţa unui războiu vamal în contra Germaniei, adept al marelui comunităşi germane culturale. Noi o facem aceasta

mulţumită Românilor, căci şi noi constituim o punte, peste care România se va alătura Europei centrale. Noi n-am alergat niciodată după fantasmagoriile istorice şi tocmai pentru aceasta tindem la o învoială dreaptă cu poporul românesc. Dacă se va manifesta din partea românească bunăvoinţă, o vom găsi şi la noi. O condiţie se pune însă şi aceasta este: *respectarea noastră şi acordarea libertăşii pentru desfăşurarea puterilor noastre de viaţă.* Rana cauzată unei părţi dintre noi o resimţim întregul nostru popor. Astăzi după 5 ani de prietnie cu şvabil, suntem una în ce priveşte solidaritatea germană. Peste istoria noastră săsească de 800 ani voim să creăm o mare istorie a poporului german în România mare (Aplauze prelungite).

După ce-au mai vorbit câţiva oratori s'a primit o moţiune în care se votează încredere conducerii unitare şvabeşii-săseşti şi se invită partidul german parlamentar să continue politica solidară inaugurată.

Război economic cu Germania?

— Un nou rezultat al politicii liberale. —

În cursul declaraşilor făcute reprezentanşilor presei, d. Vintilă Brătianu a declarat între altele că în urma unei note a guvernului german, remisă prin reprezentantul său la Bucureşti, ni se face cunoscut, că *Germania nu se recunoaşte datorare cu nimic faşge de România, peste vârsămintele şi plăşile fixate prin planul Dawes.*

La timpul şederii sale la Paris d. Vintilă Brătianu a atras atenţiunea ambasadorului german la Paris asupra gravităşii necotitirii unor obligaţiuni, recunoscute în principiu de însăşi Germania, care, în acest scop ne-a făcut în repetate rânduri propuneri de reparaşii.

Alară de aceasta guvernul român, a mai trimis Germaniei o notă prin care arătând punctul de vedere al României, se precizează anume chestiuni în legătură cu războiul, notă la care se aşteaptă un răspuns.

De situaşia pe care o va crea Germania, depind măsurile ulterioare ale guvernului român, care în cazul unui răspuns nesatisfăcător se vor traduce — după spusele d-lui V. Brătianu — în fapt prin un război economic cu Germania.

Măsurile acestea sânt:

1) Se chestrăiea averiilor de după război ale supuşilor germani aflători pe teritoriul României.

2) Se introduce taxa de 26 la sută ad-valorem pe mărfurile de provenienţă germană, şi

3) Se aplică mărfurilor de origine germană taxa vamală în aur, întreită.

Nu intrăm deocamdată în comentarea modului de procedare surprinzătoare al Germaniei, care, după formarea guvernului naşionalist Luther-Stressemann,

pare a inaugura din nou politica sa antibelică de mână tare. Trebuie însă să constatăm, că actualul guvern a perduţ ocaziunea de-a tranşa această chestiune, când sub fostul guvern german, se putea ajunge mai uşor la o înţelegere în chestia bişetelor emise de Banca Generală sub ocupaşie. Acum doi ani ni s'au oferit bune compezaşii pentru această emisie şi pentru confişcările făcute de trupele de ocupaşie. Ni se ofereau în schimb trei sute milioane mărci aur în materii de refacere, ca să renunşăm la aceste despăgubiri.

Iar azi în loc de vre-un ofert ne trezim cu un refuz complet şi cu o notă jigaitoare!

Iată o nouă latură a politicii funeste liberale!

M. S. Regele primind cu prilejul operaşionet chirurgicale la care a fost supus călduroase urări de înăsătoare din toate unghiurile ţării, a însărcinat pe d-l preşedinte al consiliului de ministri să exprime înaltele Sale mulţumiri: înaltului cler, d-lor reprezentanşi ai Naşionii, autorităşilor civile şi militare, diferitelor asociaşii, corporaşii şi comunităşi comerşului şi industriei, cât şi tuturor persoanelor particulare, care prin adrese, telegrame şi înscrieri în registrele dela Palat, s'au grăbit să I manifeste sentimentele lor de iubire şi devotament.

Populaşia Berlinului şi a Vienei. După statistice recente Berlinul numără 4.076.666 suflete iar Viena 1.680.328 locuitori.

